

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare nr. 154, MD-2073, Chișinău

Бул. Штефан чел Маре, 154, MD-2073, Кишинев

08 iulie 200 13

№. 01/1-06-31

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, înaintez Parlamentului spre examinare, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărîre a Parlamentului privind aprobarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și al Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017.

În calitate de organ responsabil de prezentarea hotărîrii menționate se desemnează Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Cu stimă,

Nicolae TIMOFTI

Anexe:

1. *Proiectul de hotărîre a Parlamentului;*
2. *Strategia de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova;*
3. *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017;*
4. *Nota informativă la proiectul de hotărîre.*

Domnului Igor CORMAN,
Președinte al Parlamentului

08 07 13 317

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

privind aprobarea Strategiei de reformare a Serviciului
de Informații și Securitate al Republicii Moldova
și al Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei
de reformare a Serviciului de Informații și Securitate
al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. - Se aprobă:

Strategia de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, conform anexei nr.1;

Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017, conform anexei nr.2.

Art. 2. - Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova va prezenta anual Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului un raport despre măsurile întreprinse în vederea implementării Strategiei și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestora .

Art. 3. - Consiliul Suprem de Securitate va monitoriza procesul de realizare deplină a Strategiei și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestora și va evalua măsurile întreprinse și rezultatele obținute.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

STRATEGIA
de reformare a Serviciului de Informații și Securitate
al Republicii Moldova

Capitolul I
DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI

Secțiunea 1
Descrierea situației actuale

1. Evoluțiile principalelor riscuri și amenințări la adresa securității naționale și angajamentele Republicii Moldova în vederea consolidării mediului general de stabilitate obligă la amplificarea rolului statului în calitatea sa de generator de securitate.

2. Agenda strategică globală este marcată de tranziția spre o percepție mai largă a ceea ce înseamnă „securitate”, ca paradigmă a acțiunii statului. Concomitent, drept imperativ al politicilor de securitate în plan național, poate fi conturată redirectionarea funcționalităților Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Serviciul*) de pe segmentul securității statului pe un palier mai larg – cel de securitate națională. Aceasta condiționează extrapolarea noțiunii „securitate de stat” la conceptul de „securitate națională”, prin ajustarea reglementărilor juridice în domeniu. Modificarea respectivă de concept și conținut se impune și în vederea implementării principiilor democratice. Or, asocierea noțiunii de „securitate” în exclusivitate cu „securitatea statului”, fără a lua în calcul securitatea cetățeanului și a societății, constituie o abordare specifică sistemului autoritar, unei mentalități vechi, manifestată inclusiv printr-un conservatism avansat.

În această ordine de idei, documentele de politici naționale ale Republicii Moldova determină Serviciul să se adapteze conceptual și funcțional la modelul structurilor de intelligence moderne, prin perfecționarea cadrului legislativ, punerea în practică a unor viziuni, practici, procedee și mecanisme mai performante în activitatea informativă și contrainformativă.

3. Excluderea Serviciului din componența executivului, delegarea funcției de coordonare a activității către Președintele Republicii Moldova, instituirea controlului parlamentar asupra activității acestuia, detașarea din componență a Trupelor de Grăniceri, excluderea competenței de urmărire penală, precum și demilitarizarea Serviciului au fost etape de reformare, modernizare și adaptare a instituției la rigorile statului de drept. În același timp, aceste acțiuni au reușit să asigure echilibrul în exercitarea actului de guvernare de către instituțiile abilitate.

4. Actualmente, potrivit art. 1 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999, *Serviciul este organul de stat specializat în domeniul asigurării securității de stat. Activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale, și este supusă controlului parlamentar.* Reglementările specificate, în mare parte, corespund rigorilor caracteristice serviciilor de informații și securitate moderne. Prin urmare, locul Serviciului în sistemul organelor administrației publice centrale de specialitate nu este clar determinat, motivul pentru care se impune ajustarea normelor juridice relevante la standardele europene.

5. Funcționalitatea sistemului național de securitate este condiționată de influența unui șir de factori externi, interni și instituționali.

6. Dintre factorii externi pot fi evidențiați:

1) diversificarea fenomenelor cu potențial de periclitate a securității naționale și apariția unor pericole asimetrice (de exemplu: criminalitatea organizată, inclusiv cea transfrontalieră, infracțiunile cibernetice, terorismul etc.);

2) caracterul transnațional al unor amenințări;

3) evoluția tehnologiei informației, apariția noilor amenințări cibernetice și utilizarea frecventă a instrumentelor/tehnologiilor/sistemelor informaționale la săvârșirea infracțiunilor contra securității de stat;

4) intensificarea proceselor de migrație;

5) schimbările de ordin politic, geostrategic, economic, ecologic etc., ce se atestă pe arena internațională, care pot atinge interesele naționale de securitate;

6) încercările de ingerință în politica statului.

7. Dintre factorii interni pot fi identificați:

1) obiectivul de integrare europeană – scop strategic major care determină necesitatea ajustării Serviciului la standardele serviciilor speciale europene din țările cu democrație consolidată;

2) nivelul de democratizare a societății/transformările democratice din societate;

3) antrenarea Republicii Moldova în cadrul unor noi inițiative, organisme, structuri regionale și internaționale, unde sînt abordate subiecte de securitate;

4) polarizarea și fragmentarea societății cu privire la definirea clară a vectorului de orientare social-politică și economică a Republicii Moldova;

5) existența, pe teritoriul din stînga Nistrului al Republicii Moldova, a unei structuri pseudostatale.

8. Dintre factorii instituționali se disting:

1) calitatea politicilor instituționale;

2) disfuncțiile managementului și ale activității interne a Serviciului;

3) percepția personalului cu privire la locul, rolul și misiunea Serviciului;

- 4) abilitățile profesionale ale efectivului Serviciului de a gestiona provocările, amenințările și riscurile ce periclitează securitatea națională;
- 5) gradul de eficiență funcțională a Serviciului;
- 6) nivelul de dotare cu echipament și mijloace tehnice speciale a Serviciului;
- 7) nivelul de asigurare financiară a Serviciului.

9. Serviciului îi revine rolul-cheie în prevenirea, minimalizarea și anihilarea proceselor de insecuritate, prin identificarea anticipată a amenințărilor și a riscurilor, evaluarea provocărilor și oportunităților strategice, aplicarea unor mijloace eficiente și active, informarea autorităților competente în vederea adoptării deciziilor ce se impun.

10. Provocările existente dictează identificarea unor soluții adecvate. Printre aceste provocări pot fi menționate:

- 1) imperfecțiunea cadrului legislativ care determină locul, rolul, competența și responsabilitatea Serviciului în sistemul de securitate națională;
- 2) tendințele de influență politică;
- 3) modificarea cadrului normativ la inițiativa altor autorități, fără a lua în calcul necesitatea racordării acestor proiecte la cerințele procesului de asigurare a securității naționale, ceea ce poate afecta procesul demarat și succesul altor activități de importanță statală;
- 4) interferența de competențe cu alte autorități publice în anumite domenii de activitate (securitate economică, corupție, terorism etc.);
- 5) coordonarea deficientă, suprapunerea acțiunilor și prevalarea intereselor instituționale, conflictul de interese;
- 6) apariția unor noi obligațiuni în procesul de integrare europeană;
- 7) capacitățile operaționale reduse, condiționate de capacitățile umane, profesionale, financiare, materiale, tehnice limitate;
- 8) protecția socială, inclusiv prin asigurarea financiară insuficientă a personalului în raport cu condițiile specifice de activitate, interdicțiile și restricțiile exercițiului unor drepturi și libertăți;
- 9) finanțarea bugetară insuficientă, absența de mecanisme care să asigure direcționarea resurselor financiare în virtutea principiului eficienței, păstrarea decalajului dintre necesitățile financiare și acoperirea reală a acestora;
- 10) așteptările în ascendență ale cetățeanului, societății și statului față de Serviciu, la care trebuie de reacționat prompt și calitativ;
- 11) transparența insuficientă a Serviciului, precum și percepția eronată a opiniei publice cu privire la rolul, locul și competența Serviciului;
- 12) încrederea scăzută a cetățeanului în instituțiile statului.

11. Direcțiile de reformare a Serviciului se axează, în special, pe dezvoltarea abilității instituțional-funcționale de a preveni și a contracara acțiunile cu potențial de periclitate a intereselor de securitate națională.

12. Procesul de reformare urmează a fi realizat prin sporirea calității politicilor instituționale și managementului funcțional, antrenarea mai eficientă a

potențialului uman, informativ, contrainformativ și operativ-tehnic în soluționarea sarcinilor de competență, crearea și implementarea de noi sisteme de culegere și prelucrare a informațiilor relevante pentru asigurarea securității naționale, flexibilizarea cadrului de acțiune și anihilarea factorilor ce creează disfuncții în mecanismul operațional și administrativ.

Secțiunea 2

Contextul și factorii determinanți ai reformei

13. Strategia de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Strategia*) oferă cadrul de politici pe termen mediu privind dezvoltarea Serviciului în scopul atingerii unui nivel calitativ superior, corespunzător provocărilor mediului de securitate actual.

14. Obiectivul reformării Serviciului se regăsește în diverse documente de politici naționale, cum ar fi: Programul de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” 2009-2013, Programul de activitate al Guvernului „Integrarea europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” 2011-2014, Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO, actualizat.

Concomitent, decizia de a racorda atribuțiile și funcțiile Serviciului la rigorile statului de drept și ale comunităților informative moderne a fost impulsionată și de necesitatea realizării prevederilor: Concepției securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr. 112-XVI din 22 mai 2008, care stabilește liniile directorii pentru securitatea națională, valorile și principiile generale ce urmează a fi protejate de stat, amenințările, riscurile și vulnerabilitățile cu impact asupra securității naționale, și ale Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.153 din 15 iulie 2011.

Capitolul II

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE GENERALE

15. Scopul principal al reformării Serviciului constă în consolidarea capacităților de asigurare eficientă a securității naționale a Republicii Moldova.

16. Strategia de reformare a Serviciului este axată pe amplificarea dimensiunii calitative a activității acestuia, optimizarea funcțională și ameliorarea proceselor de management, cu delimitarea clară a competențelor și responsabilităților instituționale, în plan național, cât și departamental, exercitarea eficientă și transparentă a atribuțiilor. Pentru atingerea acestui scop, Strategia își propune realizarea următoarelor obiective generale:

- 1) asigurarea independenței Serviciului în activitate;
- 2) eficientizarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate și de asigurare a acestora;
- 3) responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului.

Capitolul III

ASIGURAREA INDEPENDENȚEI SERVICIULUI ÎN ACTIVITATE

Secțiunea 1

Analiza problemei

17. Caracterul ambiguu al unor prevederi din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova generează premise de incertitudine vizavi de poziționarea Serviciului în sistemul național de securitate. Potrivit art. 1 din lege, *activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale, și este supusă controlului parlamentar*. Astfel, nu sînt stabilite limitele coordonării de către Președinte și nu este determinată expres procedura de efectuare a controlului parlamentar.

În acest sens, se impune reglementarea, prin lege, a limitelor coordonării activității Serviciului de către șeful statului, exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului de către o comisie specială a Parlamentului, precum și reglementarea constituirii, organizării și funcționării acesteia printr-un regulament aprobat de Parlament.

18. Independența Serviciului în activitate presupune libertatea de acțiune, în limita competențelor instituționale, în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, fără a fi influențat de factori subiectivi externi și/sau interni (instituționali). În calitate de factori subiectivi de influență externă pot fi considerate constrîngerile exercitate de exponenții anumitor grupuri de presiune din mediile politice, de afaceri, ai societății civile etc. Din categoria factorilor de influență internă (instituționali) pot fi menționați: conflictul de interese instituționale, vulnerabilitatea față de fenomenul corupției, insuficiența garantării condițiilor clare de avansare în carieră, fluxul de cadre etc.

19. Cadrul legal trebuie să asigure îndeplinirea calitativă a atribuțiilor Serviciului, delegate prin legislația în vigoare, indiferent de posibilele constrîngereri exercitate de unii exponenți ai clasei politice, ai mediului de afaceri sau a unor persoane în parte și nu poate fi utilizat drept instrument de realizare a intereselor personale sau de grup, ci exclusiv în asigurarea intereselor securității naționale.

Pentru asigurarea corespunzătoare a independenței Serviciului în activitate, se impune delimitarea clară a funcțiilor:

- de *coordonare*, prin elaborarea politicilor de securitate națională și identificarea clară a sarcinilor și priorităților, și *evaluare* a implementării acestora (funcții atribuite Președintelui Republicii Moldova);

- de *realizare* a acestor sarcini și asigurare nemijlocită a securității naționale (misiune ce revine Serviciului);

- de *control* asupra activităților desfășurate (funcție atribuită Parlamentului, Procuraturii, instanțelor judecătorești și Curții de Conturi).

Secțiunea 2

Obiective specifice

20. La asigurarea independenței Serviciului în activitate pot fi identificate următoarele obiective specifice:

1) perfecționarea unui cadru legislativ-normativ distinct în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate care prevede:

a) delimitarea și ajustarea competențelor Serviciului la standardele serviciilor speciale din țările cu democrație consolidată (inclusiv prin elaborarea și adoptarea unui cadru legislativ/normativ distinct, stabilirea concretă a misiunii Serviciului, revizuirea structurii, denumirii, simbolicii etc.);

b) asigurarea independenței Serviciului în exercitarea atribuțiilor funcționale și neadmiterea implicărilor din exterior în activitatea sa, precum și prevenirea antrenării angajaților Serviciului în manifestări cu caracter incompatibil funcției exercitate;

c) definirea clară a funcțiilor de coordonare și evaluare a activității Serviciului, exercitate de către Președintele Republicii Moldova, și eficientizarea controlului parlamentar;

d) revizuirea mandatului conducerii Serviciului în vederea asigurării stabilității acestuia;

2) consolidarea componentei de securitate organizațională – protecția fizică, procedurală și informațională a personalului care prevede:

a) revizuirea managementului resurselor umane la toate etapele de accedere și exercitare a serviciului special (selectare, verificare, angajare, îndeplinire a obligațiilor de serviciu, instruire etc.);

b) consolidarea metodelor și mijloacelor de implementare a politicilor de securitate și respectare a regimului secret în cadrul Serviciului;

c) perfecționarea sistemului de garanții sociale și juridice ale ofițerului de informații și securitate (în continuare – *ofițer de informații*).

Capitolul IV

EFICIENTIZAREA ȘI ASIGURAREA CAPACITĂȚILOR INSTITUȚIONALE ÎN DOMENIILE PRINCIPALE DE ACTIVITATE

Secțiunea 1

Analiza problemei

21. Posibilitățile și capacitățile relativ limitate ale Serviciului, în raport cu evoluția pericolelor, amenințărilor și necesităților de asigurare a securității naționale, impun ajustarea competenței acestuia la rigorile actuale ale mediului de securitate.

22. Eficientizarea capacităților instituționale presupune redimensionarea calitativă și cantitativă a activității Serviciului prin sporirea potențialului la

culegerea operativă de informații, procesarea, analiza, prognozarea, evaluarea, planificarea, elaborarea produsului finit, diseminarea, utilizarea lor, inclusiv prin perfecționarea managementului intern și alocarea resurselor necesare acestui sector, în vederea obținerii unor rezultate eficiente și consistente.

23. Imperfecțiunea mecanismului actual de planificare strategică a activității Serviciului, condiționată inclusiv de imperfecțiunea modului de stabilire a direcțiilor prioritare de către Președintele Republicii Moldova (în coordonare cu Consiliul Suprem de Securitate), precum și lipsa reacțiilor de răspuns din partea beneficiarilor produselor de intelligence, generează neconcordanțe între abordarea instituțională și vectorii de politică internă și externă ai statului. Astfel, aprecierea, de către Serviciu, a obiectivelor prioritare pe termen scurt sau mediu poate fi subiectivă și diferită față de accentele fixate prin politicile naționale de securitate. În acest sens, este necesară consolidarea prerogativelor de coordonare a activității Serviciului și revizuirea criteriilor ei de planificare (elaborarea, în limita competențelor Serviciului stabilite prin lege, a unui „caiet de sarcini”, pe un termen determinat).

24. Concomitent, ritmul de dezvoltare a fenomenelor cu potențial de periclitate a securității naționale și generarea noilor amenințări și riscuri depășește posibilitatea de adaptare și dotare tehnico-materială a Serviciului pentru a face față provocărilor date. Resursele umane ale Serviciului sînt în imposibilitate de a răspunde corespunzător pericolelor atipice, fără utilizarea mijloacelor pe potriva nivelului mondial contemporan de dezvoltare a tehnologiilor informaționale și a gradului înalt de utilizare a acestora în activitatea de subminare a securității naționale.

Lipsa de softuri, tehnologii și utilaje speciale performante constituie un factor obiectiv ce reduce potențialul de reacție/ripostare a Serviciului. Așadar, asigurarea financiară insuficientă în vederea acoperirii necesităților tehnice, operativ-tehnice și activității speciale de investigații, în raport cu sarcinile trasate, stagnează realizarea pleneră a atribuțiilor stabilite prin legislația în vigoare.

25. Diversificarea formelor și metodelor de periclitate a intereselor și/sau securității naționale condiționează necesitatea perfecționării politicilor instituțional-operaționale, inclusiv a tacticilor de efectuare a măsurilor informative, contrainformative și speciale de investigații.

26. Lipsa personalului specializat pe domenii separate de activitate sau insuficiența numărului de personal existent impune necesitatea completării statelor de personal ale Serviciului cu specialiști calificați în diferite domenii. Îne antrenarea acestora în desfășurarea asigurării securității naționale, în bază contractuală. Pentru asigurarea procesului de selectare a cadrelor competente, inclusiv cu specialități deficitare, se impune sporirea responsabilității direcției resurse umane.

27. Utilizarea redusă a posibilităților oferite de tehnologia informației (ședințe și conferințe on-line pe probleme curente și în situații de criză), diminuează eficiența și operativitatea realizării unor sarcini potrivit competențelor.

28. Fluxul mare de informații și absența delimitărilor clare între componenta operațională și cea analitică, iar, în unele cazuri, îmbinarea acestora, reduc calitatea produselor finite de intelligence. De asemenea, imperfecțiunea mecanismului intern de cooperare între unele subunități duce la dublarea de competențe, iar, uneori, și la ineficiență în activitate.

29. Intervenția pe palierele menționate are ca finalitate atingerea unui nivel calitativ superior prin dezvoltarea potențialului Serviciului, în scopul transformării și ajustării permanente a capacităților sale la evoluția mediului de securitate și la apariția noilor amenințări și riscuri, asigurând, concomitent, funcționarea corespunzătoare a tuturor verigilor procesului de obținere și utilizare a informației (planificare, obținere, procesare, analiză, produs finit, diseminare către beneficiari, feedback).

Secțiunea 2

Obiective specifice

30. La eficientizarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate și de asigurare a acestora se identifică următoarele obiective specifice:

1) *garantarea unei activități profesionale și responsabile în conformitate cu principiile statului de drept, bazată pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului* care prevede:

a) desfășurarea activităților și exercitarea atribuțiilor funcționale în strictă conformitate cu competențele stabilite de legislația în vigoare;

b) asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în cadrul măsurilor realizate în domeniile de competență ale Serviciului;

2) *asigurarea unui management eficient al activității funcționale în vederea oferirii unor produse calitative în materie de securitate (informative și contrainformative)* care prevede:

a) evaluarea funcțională în dinamică a activității Serviciului;

b) consolidarea instituțională a componentelor de analiză, evaluare și prognoză;

c) ajustarea procesului informativ și contrainformativ, reieșind din dinamica riscurilor și pericolelor cu impact asupra securității naționale;

3) *optimizarea procesului decizional* care prevede:

a) centralizarea adoptării deciziilor în domeniile de interes strategic și responsabilizarea, sub aspect operațional, a subunităților Serviciului;

b) perfecționarea mecanismelor de interacțiune între subunitățile Serviciului în vederea promovării unei politici coerente de securitate;

4) *consolidarea capacităților de a răspunde eficient și prompt riscurilor și amenințărilor la adresa securității Republicii Moldova care prevede:*

a) instituirea unui mecanism flexibil de revizuire și adaptare a structurii interne a Serviciului, în funcție de dinamica riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale, cu aprobarea acesteia de către Președintele Republicii Moldova;

b) asigurarea tehnico-materială a Serviciului, conform cerințelor actuale de securitate, în scopul realizării obiectivelor de asigurare complexă a securității naționale, precum și în vederea asigurării securității proprii;

c) consolidarea mecanismului de interacțiune a Serviciului cu alte autorități ale administrației publice;

d) dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu structurile de informații și securitate ale altor state;

5) *optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica provocărilor actuale care prevede:*

a) instituirea unui nou sistem de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ, în funcție de sectoarele ce prezintă vulnerabilități sporite pentru securitatea națională și de gravitatea riscurilor și amenințărilor existente;

b) sporirea responsabilității în procesul de prelucrare a informațiilor puse la dispoziția beneficiarilor legali;

6) *dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii, bazat pe infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă care prevede:*

a) adaptarea procesului de instruire a ofițerilor de informații la necesitățile actuale ale mediului de securitate;

b) consolidarea profilului și valorificarea potențialului ofițerului de informații, educarea specialistului de calificare înaltă, identificarea unor noi principii și criterii eficiente de evaluare a indicilor de performanță, bazate pe competența profesională atestată și pe rezultatele atinse;

c) reformarea Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” (revizuirea statutului juridic, a structurii etc.);

d) dezvoltarea cooperării Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” cu centre academice și experți în domeniu, inclusiv din exterior.

Capitolul V

RESPONSABILIZAREA ȘI CONTROLUL DEMOCRATIC ASUPRA SERVICIULUI

Secțiunea 1

Analiza problemei

31. Insuficiența de informații obiective și sistematice despre locul, rolul, funcția și importanța Serviciului în domeniul de asigurare a securității naționale generează premise pentru interpretare eronată și creează o imagine distorsionată

despre Serviciu, inclusiv la nivelul conducerii statului. Astfel, în pofida schimbărilor profunde care au avut loc în interiorul sectorului de securitate, după cele două decenii care au trecut de la prăbușirea URSS, „umbra KGB-ului” mai planează asupra serviciului special, în mare măsură din cauza specificului activității Serviciului, manifestat printr-un caracter închis, și a relațiilor defectuoase cu publicul larg, deseori generate de speculațiile cu referire la stereotipurile perioadei sovietice.

32. Responsabilizarea Serviciului și controlul democratic asupra lui presupune instituirea unui dialog constructiv și transparent cu societatea, ceea ce încurajează participarea ei, în general, și a fiecărui cetățean în parte, la procesul de asigurare a securității naționale.

33. Analiza situației actuale conturează existența unor practici pozitive de deschidere a Serviciului (publicarea și consultarea cu societatea civilă a proiectelor de acte legislative/normative, transmiterea unei părți impunătoare de dosare ce vizează represiunile politice în timpul regimului totalitar (anii 1920-1959) către Arhiva Națională, asigurarea accesului persoanelor/succesorilor (rudelor) acestora la informația din dosarele personale cu privire la condamnările/represiunile politice în timpul regimului totalitar, asigurarea accesului la informația de interes public, precum și la modul de depunere și examinare a petițiilor etc.).

34. Aceste practici, odată cu avansarea procesului de democratizare a Republicii Moldova, rămân a fi insuficiente pe motivul că așteptările societății față de Serviciu sînt în ascendență permanentă. De asemenea, se identifică și unele carențe care influențează acest proces, în special: lipsa clarității în stabilirea priorităților cadrului de activitate pentru Serviciu și a procedurilor de raportare. Din aceste considerente se impune necesitatea stringentă de perfecționare a formei de comunicare cu societatea civilă și beneficiarii produselor informaționale, oferite de către Serviciu, prin sporirea gradului de transparență și receptivitate față de aceștia, în scopul conjugării eforturilor în problemele de securitate națională.

35. Deficiența sistemului de informare a societății reduce gradul de încredere în capacitățile Serviciului și creează dificultăți în formarea unui dialog eficient (feedback) și util procesului de asigurare a securității naționale. În același timp, cadrul de interacțiune a Serviciului cu societatea civilă este condiționat de specificul activității acestuia și de necesitatea limitării rezonabile a accesului la unele informații despre măsurile desfășurate și rezultatele obținute, evitînd categoric scurgerile de informații referitoare la surse, personalul propriu, operațiuni, forme, metode și mijloace de activitate ale Serviciului.

Secțiunea 2

Obiective specifice

36. În cadrul responsabilizării și controlului democratic asupra Serviciului pot fi identificate următoarele obiective specifice:

- 1) *sporirea nivelului de transparență a Serviciului* care prevede:
  - a) extinderea dialogului cu societatea prin intermediul Centrului de comunicare și relații publice;
  - b) reconfigurarea platformei tehnologice și de conținut a paginii oficiale web a Serviciului;
  - c) promovarea viziunilor strategice cu privire la problemele de securitate națională;
- 2) *responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea* care prevede:
  - a) consultarea opiniei publice cu privire la anumite probleme de securitate și evaluarea feed-back-ului;
  - b) crearea parteneriatelor durabile cu societatea civilă, mass-media, cu mediul academic și universitar;
  - c) organizarea unor seminare, conferințe, mese rotunde etc. cu tematici specifice asigurării securității naționale;
  - d) organizarea trainingurilor și seminarelor de profil, destinate reprezentanților mass-media, societății civile, blogosferei, liderilor de opinie, mediului de experți, în vederea consolidării opiniei publice în spiritul statului de drept și a culturii securității naționale.

Capitolul VI

REZULTATELE PROPUSE ȘI IMPACTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Secțiunea 1

Rezultatele propuse

37. Implementarea măsurilor propuse pentru asigurarea independenței Serviciului în activitate, au drept finalitate:

- 1) cadrul legislativ și normativ distinct în domeniile de activitate ale Serviciului;
- 2) competențele ajustate la misiunea Serviciului;
- 3) orice implicări interne sau externe în activitatea Serviciului sau a ofițerilor de informații înlăturate;
- 4) activitatea Serviciului, coordonată și evaluată efectiv de către Președintele Republicii Moldova în baza obiectivelor și priorităților de asigurare a securității naționale;
- 5) controlul parlamentar eficientizat;
- 6) stabilitatea mandatului conducerii Serviciului, asigurată;
- 7) managementul revizuit al resurselor umane;
- 8) efectivul de ofițeri de informații profesionist și onest;
- 9) politici de securitate și de respectare a regimului secret în cadrul Serviciului, consolidate și implementate;

10) buget suficient în raport cu necesitățile operaționale, funcționale, organizaționale și logistice ale Serviciului;

11) salarii decente pentru personalul Serviciului;

12) garanții sociale și juridice asigurate pentru ofițerii de informații.

38. Implementarea măsurilor propuse pentru eficientizarea și asigurarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate au drept finalitate:

1) activitățile informative, contrainformative și speciale de investigații, documentate corespunzător și efectuate cu respectarea strictă a cadrului legal, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

2) activitatea funcțională a Serviciului, evaluată în dinamică;

3) componentele de analiză, evaluare și prognoză, consolidate instituțional;

4) procesul informativ/contrainformativ ajustat la dinamica riscurilor și pericolelor cu impact asupra securității naționale;

5) principiul centralizării, bazat pe interesul strategic, și al responsabilizării subunităților, sub aspect tactic, implementat;

6) interacțiunea eficientă a subunităților Serviciului;

7) sistemul de asigurare tehnico-materială a Serviciului, conform cerințelor de securitate, implementat;

8) mecanismul flexibil de adaptare a structurii interne a Serviciului la dinamica mediului de securitate, instituit;

9) mecanismul de cooperare cu alte instituții ale sectorului de securitate, consolidat;

10) formele de interacțiune cu partenerii externi, consolidate;

11) sistemul nou de planificare și determinare a direcțiilor prioritare, sub aspect informativ și contrainformativ, instituit;

12) responsabilitatea sporită în procesul de prelucrare a informațiilor puse la dispoziția beneficiarilor;

13) statutul juridic al Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei”, definitivat;

14) cooperarea dezvoltată a Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” cu centre academice și experți în domeniu;

15) mecanismul de instruire a ofițerilor de informații, adaptat la necesitățile mediului actual de securitate;

16) mecanismele de angajare și menținere în Serviciu a persoanelor de înaltă calificare profesională, create;

17) cadrele promovate în baza principiului profesionalismului atestat.

39. Implementarea măsurilor propuse pentru responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului au drept finalitate:

1) dialogul cu societatea, extins;

2) platforma tehnologică și de conținut a paginii oficiale web a Serviciului, reconfigurată;

- 3) cooperarea cu societatea academică și universitară, eficientizată;
- 4) problemele, pericolele de securitate și realizările Serviciului cunoscute de către societate și feedback-ul evaluat;
- 5) credibilitatea Serviciului în fața societății sporită;
- 6) parteneriatele cu societatea civilă, mass-media, mediul academic și universitar, consolidate.

Secțiunea 2

Impactul implementării Strategiei

40. Realizarea obiectivelor preconizate are ca finalitate consolidarea unui serviciu special fiabil, competent și eficient, în raport cu amenințările existente și posibile pentru securitatea națională, precum și asigurarea protecției eficiente a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cetățeanului, societății și statului împotriva amenințărilor interne și externe.

Atingerea acestei finalități urmează a fi asigurată prin: capacități și competențe consolidate, resurse financiare alocate, control eficient, sporirea profesionalismului și responsabilităților ofițerului de informații.

41. Implementarea cu succes a Strategiei este orientată asupra sporirii percepției problemelor de securitate de către societate. Aceasta urmează să extindă încrederea în capacitățile și produsele de intelligence oferite de către Serviciu, atât la nivelul conducerii în procesul de adoptare a deciziilor, cât și la nivelul cetățeanului simplu.

42. Neimplementarea prezentei Strategiei, în contextul situației geostrategice și operative actuale, riscă să diminueze considerabil funcționalitatea Serviciului care, în consecință, va afecta capacitatea de asigurare a securității cetățeanului, societății și statului.

43. Punerea în practică a prezentei Strategii presupune cheltuieli financiare, reflectate în Planul de acțiuni.

Capitolul VII

ETAPELE DE IMPLEMENTARE. PROCEDURI DE RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

44. Punerea în practică a Strategiei urmează a fi realizată etapizat, pe parcursul a patru ani, conform Planului de acțiuni pentru implementarea ei.

45. Rapoartele cu privire la implementarea Strategiei vor fi prezentate, anual, Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului.

46. Monitorizarea procesului de realizare deplină a Strategiei va fi efectuată de către Președintele Republicii Moldova (prin intermediul Consiliului Suprem de Securitate sau a unei comisii speciale cu atribuții în domeniu, instituită pe lângă Consiliul Suprem de Securitate), care va asigura evaluarea măsurilor întreprinse și a rezultatelor obținute.

47. Informația cu caracter public ce vizează implementarea Strategiei va fi adusă la cunoștința societății civile.

PLANUL DE ACȚIUNI
pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate
al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017

nr. d/o	Obiectivul specific	Denumirea acțiunilor	Responsabil	Termen de realizare	Costuri estimative aferente realizării, mii lei	Indicatori de rezultat
1		2	3	4	5	6
Obiectivul I						
Asigurarea independenței în activitate a Serviciului						
1.	Perfecționarea unui cadru legislativ-normativ distinct în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate	1. Elaborarea și promovarea proiectului de lege cu privire la activitatea informativă și contra-informativă	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anul 2013	În limita bugetului aprobat	Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare
		2. Efectuarea unui studiu al competențelor funcționale ale Serviciului oferite prin prisma cadrului legal existent și prin prisma raportării și contrapunerii lor la atribuțiile altor autorități ale administrației publice, ce îndeplinesc sarcini în sectorul de securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anul 2013	În limita bugetului aprobat	Studiu elaborat

1	2	3	4	5	6
	<p>3. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în vederea asigurării independenței Serviciului, stabilirii misiunii, definirii funcțiilor de coordonare și evaluare a activității Serviciului, exercitate de către Președintele Republicii Moldova, revizuirea denumirii Serviciului, mandatului conducerii Serviciului etc. Examinarea oportunității elaborării unei noi legi cu privire la Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Centrul Național Anticorupție, alte autorități ale administrației publice</p>	<p>După adoptarea și intrarea în vigoare a Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>În limita bugetului aprobat</p>	<p>Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare</p>
	<p>4. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii securității statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>Anii 2013-2014</p>	<p>În limita bugetului aprobat</p>	<p>Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare</p>
	<p>5. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vederea instituirii unui mecanism clar ce ar permite realizarea controlului Parlamentar, și ar exclude, totodată, dezvăluirea operațiunilor în derulare, a dosarelor de evidență operativă și a persoanelor care colaborează sau au colaborat confidențial cu Serviciul</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în comun cu Comisia securitate națională, apărare și ordine publică</p>	<p>Anii 2013-2014</p>	<p>În limita bugetului aprobat</p>	<p>Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare</p>

1		2	3	4	5	6
		<p>6. Examinarea oportunității și, după caz, ajustarea/elaborarea/aprobarea actelor normative subordonate legii în vederea implementării actelor legislative adoptate</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>După adoptarea și intrarea în vigoare a actelor legislative corespunzătoare/ce vizează activitatea Serviciului</p>	<p>În limita bugetului aprobat</p>	<p>Cadru normativ elaborat</p>
		<p>7. Elaborarea actelor normative necesare în vederea revizuirii simbolicii Serviciului</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în coordonare cu Comisia Națională de Heraldică</p>	<p>Anul 2013</p>	<p>În limita bugetului aprobat</p>	<p>Cadru normativ revizuit</p>
<p>2.</p>	<p>Consolidarea componentei de securitate organizațională - protecția fizică, procedurală și informațională a personalului</p>	<p>1. Elaborarea unui proiect de modificare a unor acte legislative (Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar etc.)</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>Anii 2013-2014</p>	<p>22046,58 (anual)</p>	<p>Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare</p>
		<p>2. Elaborarea unui proiect de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 253 din 20 aprilie 2012 privind asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate</p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova</p>	<p>După adoptarea și intrarea în vigoare a proiectului de Lege pentru modificare a Legii nr. 355-XVI din 23.12.2005</p>	<p>În limita mijloacelor financiare stabilite la acțiunea 1</p>	<p>Proiect elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare</p>

1		2	3	4	5	6
		3. Perfecționarea actelor normative interne privind verificarea integrității ofițerului de informații și securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2013-2014	În limita bugetului aprobat	Acte normative interne revizuite privind verificarea integrității ofițerului de informații și securitate
		4. Implementarea actelor normative departamentale privind verificarea integrității ofițerului de informații și securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2014-2017	În limita bugetului aprobat	Numărul de verificări de integritate a ofițerului de informații și securitate aplicate
Obiectivul II Eficientizarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate și de asigurare a acestora						
3.	Asigurarea unui management eficient al activității funcționale a Serviciului în vederea oferirii unor produse calitative în materie de securitate (informative și contrainformative)	1. Efectuarea evaluării funcționale în dinamică a activității Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anual	În limita bugetului aprobat	Raport de evaluare funcțională
		2. Perfecționarea sistemului de evaluare a riscurilor, a vulnerabilităților și a pericolelor cu impact asupra securității naționale	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Sistem de evaluare a mediului de securitate perfecționat
		3. Consolidarea capacităților de prognoză pe termen scurt, mediu și de durată în conformitate cu prioritățile procesului de guvernare și necesitățile mediului de securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Capacități consolidate de prognoză în domeniul intelligence
4.	Consolidarea capacităților de a răspunde eficient și prompt riscurilor și amenințărilor în adresa securității Republicii Moldova	1. Examinarea oportunității revizuirii modalității de aprobare a structurii Serviciului și elaborarea, după caz, a unui proiect de lege în acest sens	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	După adoptarea și intrarea în vigoare a Strategiei de reformare a Serviciului de Informații	În limita bugetului aprobat	Proiect de lege elaborat

1	2	3	4	5	6
			și Securitate al Republicii Moldova		
	2. Examinarea oportunității amplasării și redisolcării strategice a organelor teritoriale	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anul 2013-2014	În limita bugetului aprobat	Organele teritoriale redisolcate strategic
	3. Dotarea tehnico-materială corespunzătoare a Serviciului (mijloace de transport, calculatoare, mobilier, bunuri de asigurare logistică și protocolară etc.)	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2014-2017	119300,00	Serviciu dotat tehnico-material
	4. Elaborarea unui sistem de interacțiune tematică, inclusiv în regim on-line, între Serviciu și alte autorități ale administrației publice în vederea optimizării acțiunilor de prevenire a fenomenelor cu impact asupra securității statului	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu autoritățile administrației publice	Anii 2014-2017	În limita bugetului aprobat	Sistem de interacțiune tematică elaborat
	5. Examinarea oportunității revizuirii/elaborării acordurilor, protocoalelor de cooperare pe orizontală cu autoritățile administrației publice și alte instituții cu competențe în sectorul de securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu autoritățile administrației publice	Anii 2014-2015	În limita bugetului aprobat	Numărul de Acorduri/Protocoale de cooperare cu autoritățile administrației publice revizuite/încheiate
	6. Dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu serviciile și agențiile de informații și securitate ale altor state	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de comunicate de presă cu privire la întrevederile/vizitele realizate

1	2	3	4	5	6	
5.	Optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica provocărilor actuale	Înaintarea propunerilor de către beneficiarii legali de informații privind instituirea unui nou sistem de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în coordonare cu Consiliul Suprem de Securitate	Anii 2013-2014	În limita bugetului aprobat	Propuneri formulate și înaintate Președintelui Republicii Moldova/ Consiliului Suprem de Securitate
6.	Dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii, bazat pe o infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă	1. Reformarea Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” (INIS), inclusiv prin definitivarea cadrului legal, revizuirea statutului juridic și a structurii	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2013-2014	În limita bugetului aprobat	Cadru normativ revizuit
	2. Dotarea cu materiale necesare pentru asigurarea unui proces de instruire calitativ	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor	Anii 2014-2017	335,00	Materiale necesare pentru asigurarea procesului de instruire procurate	
	3. Atragerea în procesul de instruire a experților în domeniu, inclusiv din exterior	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de cursuri de instruire organizate	
	4. Aplicarea schimbului de experiență prin deplasarea reprezentanților Institutului la centrele de instruire în domeniul securității statului din alte state	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de cursuri de instruire aplicate	
	5. Studiarea avansată în cadrul INIS a limbilor străine, ținând cont de liniile de activitate necesare a fi acoperite. Examinarea oportunității creării unui laborator lingvistic	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2016-2017	160,00	Studiu cu privire la oportunitatea creării laboratorului lingvistic elaborat/ laborator lingvistic creat	

1	2	3	4	5	6
	6. Crearea pe lângă INIS a unui Centru de studii și analiză a problemelor de securitate națională	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anii 2014-2015	170,00	Centru de studii și analiză creat
Obiectivul III Responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului					
7.	Ridicarea nivelului de transparență a Serviciului	1. Dezvoltarea aprofundată a mecanismelor de comunicare instituțională cu publicul larg	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anul 2013	În limita bugetului aprobat Numărul de mecanisme de comunicare instituțională aplicate
		2. Crearea unui Centru de comunicare și relații publice în scopul promovării imaginii Serviciului și extinderii dimensiunii dialogului cu societatea prin intermediul conferințelor de presă, briefingurilor, publicării articolelor tematice în mass-media și a altor evenimente publice de rezonanță mediatică.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Anul 2013 - Permanent	În limita bugetului aprobat Centrul de comunicare și relații publice creat. Numărul de conferințe de presă și briefinguri desfășurate. Numărul de articole tematice în mass-media publicate și mediatizate.
		3. Reconfigurarea platformei tehnologice și de conținut a paginii oficiale web în vederea racordării la standardele erei informaționale și rigorilor tehnologiilor inovative.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat Numărul de vizitatori unici ai paginii oficiale web.
		4. Crearea unei baze de date video/foto despre evenimentele publice desfășurate, actualizarea resurselor multimedia ale Serviciului.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat Numărul de vizitatori unici

1		2	3	4	5	6
		5. Elaborarea și editarea unor materiale informative (broșuri, reviste, pliante, cărți, monografii etc.) lansate și difuzate în mediul universitar/ academic în cadrul unor campanii de promovare a culturii de securitate	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu partenerii de implementare	Anual	200,00	Numărul de materiale editate și difuzate
		6. Sensibilizarea opiniei publice asupra viziunilor strategice în domeniul securității naționale și modului de realizare a acestora	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Trimestrial	În limita bugetului aprobat	Numărul de apariții media, evenimente organizate
		7. Efectuarea analizei și evaluării eficienței acțiunilor de comunicare întreprinse în vederea implementării Strategiei de reformare a Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu partenerii de implementare din cadrul societății civile	Anual	În limita bugetului aprobat	Raportul cu propunerile și recomandările, prezentat
8.	Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea	1. Crearea mecanismelor de implementare a procesului de consultări publice și evaluare a feed-back-ului, prin plasarea pe pagina oficială web a documentelor de relevanță	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de reacții recepționate
		2. Inițierea și dezvoltarea parteneriatelor durabile cu societatea civilă, mass-media, mediul academic și universitar prin organizarea vizitelor de familiarizare la Serviciu și alte subunități specializate (INIS, Centrul Antiterorist ș.a.)	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu reprezentanții societății civile, mass-mediei, mediului academic și universitar	Permanent	230,00	Numărul de acorduri și memorandumuri încheiate

1		2	3	4	5	6
		3. Organizarea unor seminare, conferințe, mese rotunde etc. pe marginea tematicilor specifice asigurării securității statului cu participarea reprezentanților mediului academic și a altor exponenți ai societății civile	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova în comun cu reprezentanții mediului academic și societății civile	Periodic	200,00	Numărul de evenimente organizate
		4. Atribuirea unui rol proeminent mass-mediei audiovizuale prin extinderea parteneriatelor mediatice cu operatorii naționali și mediatorii internaționali, în vederea promovării în plan regional a produsului autohton de intelligence	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Periodic	În limita bugetului aprobat	Numărul de produse media lansate
		5. Organizarea trainingurilor și a seminarelor de profil destinate reprezentanților media, societății civile, blogosferei, liderilor de opinie, mediului de experți cu privire la consolidarea opiniei publice în spiritul statului de drept și a culturii securității naționale.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	Periodic	350,00	Numărul de sesiuni desfășurate

TOTAL 142991,58

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și al proiectului Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2013-2017

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

Inițierea unui proces amplu de reformare a sectorului justiției și a organelor de ocrotire a normelor de drept impune, în mod obiectiv, realizarea proceselor de reformare a altor sectoare, din domeniul securității naționale.

Sistemul organelor securității naționale este în permanentă reformare, vectorul de bază fiind optimizarea structurii și modificarea obiectivelor funcționale în contextul evoluției situației din țară și de peste hotare și în raport cu principalele amenințări de securitate. În acest sens, una din sarcinile primordiale ale reformării constituie racordarea atribuțiilor și funcțiilor serviciului special al Republicii Moldova la rigorile statului de drept și ale comunităților informative moderne, asigurând, concomitent, transparența în activitate și consolidarea controlului democratic asupra activității Serviciului de Informare și Securitate (SIS). Mondializarea relațiilor umane în toate domeniile, dezvoltarea rapidă a mijloacelor de comunicare, noile tehnici și evoluția științei, stimularea instituțiilor democratice, interdependența progresivă a statelor și apariția unor noi manifestări ale puterii economice, cu consecințe politice și sociale, sînt principalii factori de impulsie a transformării instituțiilor publice, atît naționale, cît și străine, în special a serviciilor de inteligență, dobîndind noi dimensiuni.

Concomitent, în cadrul documentelor de politici naționale se conturează tot mai des conceptul de „securitate națională”, ceea ce impune redefinirea și adaptarea competențelor instituțiilor de resort în domeniu.

În această ordine de idei, procesul de consolidare și afirmare democratică a statului abilitază SIS cu sarcini și responsabilități tot mai largi.

Actualmente, principalele riscuri la adresa securității naționale cunosc un ritm de creștere considerabilă, fapt ce a determinat asumarea de către Republica Moldova a anumitor responsabilități în vederea consolidării mediului regional european și general de stabilitate. Astfel, SIS urmează să se adapteze conceptual și funcțional prin armonizarea cadrului legislativ și implementarea unor procedee moderne în activitatea informativă și contrainformativă, la modelul serviciilor speciale din statele cu democrație consolidată.

Proiectul Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Strategie*) și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia (în continuare – *Plan de acțiuni*) a fost elaborat în scopul realizării prevederilor Concepției securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr. 112-XVI din 22 mai 2008, care stabilește liniile directorii pentru securitatea națională, valorile și principiile generale ce urmează a fi protejate de stat, amenințările, riscurile și vulnerabilitățile cu impact asupra securității naționale. De asemenea, necesitatea reformării SIS derivă și din prevederile Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.153 din 15 iulie 2011, precum și alte documente de politici, care țin de atribuțiile și funcțiile SIS și care au impus decizia de a racorda

competențele acestuia la rigorile societății democratice, ale statului de drept și ale comunităților informative moderne.

În scopul elaborării și definitivării proiectului Strategiei și a Planului de acțiuni, în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 296-VII din 14 septembrie 2012, a fost constituită Comisia Națională pentru elaborarea Strategiei de modernizare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, condusă de către domnul Alexei Barbăneagră, consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale, secretar al Consiliului Suprem de Securitate. Grupul de lucru interdepartamental a fost format din reprezentanți ai autorităților publice centrale: Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Finanțelor, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Centrul Național Anticorupție, Procuratura Generală, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, precum și din reprezentanți ai societății civile: Consiliul Național pentru Participare, Institutul de Politici Publice, Institutul de Studii Strategice, Institutul European de Studii Politice, Centrul de Cercetări Strategice și Consultanță Politică „Politicon”.

În procesul activității grupului de lucru interdepartamental și al Comisiei Naționale, proiectul Strategiei și al Planului de acțiuni a fost coordonat cu toate autoritățile și instituțiile nominalizate mai sus, ele participând la definitivarea acestor documente.

II. Principalele prevederi

1. Prevederile proiectului Strategiei sînt structurate în 7 capitole:

1.1. Descrierea situației și definirea problemei.

Acest capitol oferă o descriere a condițiilor ce stabilesc reforma SIS, principalele documente de politici ce reflectă această necesitate, factorii obiectivi ce determină reformarea lui precum și provocările care cer în mod imperios intervenție.

1.2. Scopul și obiectivele generale.

Scopul reformării SIS rezidă în consolidarea capacităților de asigurare eficientă a securității naționale a Republicii Moldova. În vederea atingerii dezideratului specificat, proiectul Strategiei identifică următoarele obiective generale: asigurarea independenței SIS în activitate, eficientizarea și asigurarea capacităților instituționale în principale domenii de activitate, precum și responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului.

1.3. Asigurarea independenței Serviciului în activitate.

Serviciul, ca principal garant al securității societății și statului, trebuie să se conducă în activitatea sa doar de prevederile legale, excluzînd facilitarea unor interese personale sau de grup ale forțelor politice, factorilor de decizie,

mediului de afaceri etc., pentru a putea da o apreciere imparțială și obiectivă amenințărilor și riscurilor în domeniul de securitate și a acționa corespunzător.

Asigurarea principiului independenței se propune a fi realizată prin intermediul a două componente: legislativ-normativă și de securitate organizațională, fapt ce a determinat formularea următoarelor obiective specifice:

- *perfecționarea unui cadru legislativ-normativ distinct în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate;*
- *consolidarea componentei de securitate organizațională - protecția fizică, procedurală și informațională a personalului.*

1.4. Eficientizarea și asigurarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate.

Calitatea produsului de intelligence, pe lângă componentele enunțate mai sus, depinde în cea mai mare parte de resursele umane, materiale, financiare, tehnice, informaționale etc. și, nu în ultimul rând, de managementul instituțional. De aceea, un rol important în procesul de reformare a Serviciului se va acorda aspectelor ce vizează sporirea profesionalismului ofițerilor de informații, formarea lor profesională, eficiența și calitatea funcțională a SIS, optimizarea și operativitatea activităților desfășurate/măsurilor realizate.

Reieșind din prioritățile de dezvoltare ale Serviciului, prin redimensionarea calitativă a procesului de asigurare a securității naționale, sînt identificate următoarele obiective specifice:

- *garantarea unei activități profesioniste și responsabile în conformitate cu principiile statului de drept, bazată pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;*
- *asigurarea unui management eficient al activității funcționale în vederea oferirii unor produse calitative în materie de securitate (informative și contrainformative);*
- *optimizarea procesului decizional;*
- *consolidarea capacităților de a răspunde eficient și prompt riscurilor și amenințărilor la adresa securității Republicii Moldova;*
- *optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica provocărilor actuale;*
- *dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii, bazat pe infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă.*

1.5. Responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului.

În contextul Legii privind accesul la informație, Legii privind transparența în procesul decizional, Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, Strategiei de informare și comunicare în domeniul apărării și securității naționale pentru anii 2012-2016 și a altor acte normative și documente de politici, societatea civilă urmează a fi antrenată mai mult în procesul elaborării politicilor în domeniul securității naționale și informată referitor la implementarea acestora. Astfel, inițierea obiectivă a societății, în limita stabilită de legislația în vigoare, cu privire la subiectele de interes public ce țin de activitatea SIS, constituie finalitatea

obiectivului vizat. Concomitent, este important ca în cadrul acestui dialog să fie asigurat echilibrul dintre preocupările cetățeanului, societății și statului.

Reieșind din necesitatea respectării principiilor democratice, acest capitol include următoarele obiective specifice:

- *sporirea nivelului de transparență a Serviciului;*
- *responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea.*

1.6. Rezultatele propuse și impactul implementării Strategiei.

În cadrul acestui capitol sînt reflectate rezultatele atingerii obiectivelor generale și specifice propuse în Strategie.

1.7. Etapele de implementare. Proceduri de raportare și monitorizare.

Implementarea Strategiei urmează a fi realizată etapizat, pe parcursul a 4 ani, în baza unui Plan de acțiuni, care va putea fi actualizat, cu stabilirea unor mecanisme eficiente de monitorizare și raportare.

Rapoartele cu privire la implementarea Strategiei vor fi prezentate, anual, Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului, iar monitorizarea procesului de realizare deplină a Strategiei va fi efectuată de către șeful statului (Consiliul Suprem de Securitate sau o comisie permanentă cu atribuții în domeniu, instituită pe lângă Consiliul Suprem de Securitate), care va asigura evaluarea măsurilor întreprinse și a rezultatelor obținute.

2. Proiectul Planului de acțiuni.

O parte din măsurile propuse în contextul reformării SIS constituie informații atribuite la secret de stat, care necesită a fi protejate și gestionate în conformitate cu prevederile Legii nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat, Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 411 din 25 mai 2010, Regulamentului privind asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și a altor persoane juridice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1176 din 22 octombrie 2010.

Luînd în considerare acest fapt, pentru asigurarea protecției informațiilor clasificate la secret de stat și evitarea prejudicierii eventuale a securității Republicii Moldova, proiectul Planului de acțiuni a fost divizat în 2 părți: o parte cu caracter public, alta cu caracter secret.

Este de relevat că asupra acestei soluții s-a convenit, și în cadrul Grupului de lucru interdepartamental, constituit în temeiul art. 2 lit. b) al Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 296-VII din 14 septembrie 2012 privind constituirea Comisiei Naționale pentru elaborarea Strategiei de modernizare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la care au participat și reprezentanți ai societății civile.

Partea Planului de acțiuni ce conține informații atribuite la secret de stat, precum și Nota informativă la acesta vor fi incluse în documente separate, cu respectarea tuturor exigențelor privind protecția secretului de stat.

Proiectul Planului de acțiuni (partea cu caracter public) este structurat în 3 compartimente, corespunzător celor 3 obiective generale stabilite în proiectul Strategiei:

2.1. Asigurarea independenței Serviciului în activitate.

Obiectivul specific *Perfecționarea unui cadru legislativ-normativ distinct în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate*. Respectarea principiului independenței în activitate presupune, în primul rând, asigurarea unui cadru juridic corespunzător. În acest sens, reieșind din specificul activității Serviciului, se propune elaborarea unui proiect de lege privind activitatea informativă și contrainformativă.

Acest act legislativ este indispensabil pentru un serviciu special, deoarece funcțiile acestuia se axează, în special, pe aspectul de culegere a informațiilor, de identificare a amenințărilor și riscurilor, de informare a beneficiarilor legali (factorilor de decizie) și prevenirea unor consecințe nefaste pentru securitatea Republicii Moldova. În acest context, palierul de acțiune al SIS, formele, metodele și mijloacele utilizate se deosebesc esențial de specificul activității altor organe de ocrotire a normelor de drept.

De asemenea, Legea privind activitatea specială de investigații nu acoperă tot spectrul de acțiune a unui serviciu special, fiind orientată, în mare parte, spre asigurarea ordinii publice.

În același timp, urmează a fi revizuit întreg cadrul legislativ-normativ ce reglementează activitatea SIS (Legea securității statului, Legea privind organele securității statului, Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar, alte acte legislative și normative, în vederea reglementării conceptului de „securitate națională”, determinării și delimitării certe a competențelor Serviciului în raport cu alte autorități, asigurării independenței Serviciului, stabilirii misiunii acestuia, definirii funcțiilor de coordonare și evaluare a activității Serviciului, exercitate de către Președintele Republicii Moldova, stabilirii unui mecanism clar de realizare a controlului parlamentar, revizuirea mandatului conducerii Serviciului, în sensul specificării condițiilor legale de numire/destituire din funcție, elaborarea unei noi simbolici a Serviciului, etc. La fel, urmează a fi operate modificări în legislația în vigoare pentru revizuirea denumirii Serviciului, în scopul ralierei la practicile europene. Însă, toate acestea, nu vor influența competențele și funcțiile legale ale Serviciului.

Obiectivul specific *Consolidarea componentei de securitate organizațională - protecția fizică, procedurală și informațională a personalului*. Independența Serviciului în activitate urmează a fi asigurată și prin instituirea unor măsuri ce ar exclude factorul corupțional al efectivului SIS, inclusiv prin asigurarea cu salarii decente a ofițerilor de informații, instituirea unor garanții sociale și juridice echivalente restricțiilor și interdicțiilor impuse în temeiul exercitării funcției, verificarea integrității ofițerilor de informații etc.

Simultan cu procesul de creare a condițiilor adecvate de activitate, subdiviziunile abilitate vor implementa acte normative departamentale privind

verificarea integrității ofițerului de informații și securitate, adoptate la cadrul legal național din domeniu.

2.2. Eficientizarea și asigurarea capacităților instituționale în domeniile principale de activitate.

Obiectivul specific *Asigurarea unui management eficient al activității funcționale a Serviciului în vederea oferirii unor produse calitative în materie de securitate (informative și contrainformative)*. Pentru a putea aprecia eficiența activității funcționale a SIS este necesar de a monitoriza în permanență activitățile desfășurate. În acest scop, va fi creat un nou mecanism intern de evaluare în dinamică a funcționalității SIS, care va fi implementat de către o subunitate desemnată în acest sens.

Totodată, va fi perfecționat sistemul de evaluare a riscurilor, vulnerabilităților și pericolelor cu impact asupra securității naționale și urmează a fi create posibilități optime de consolidare a capacităților de prognoză pe termen scurt, mediu și de durată în conformitate cu prioritățile procesului de guvernare și necesitățile mediului de securitate, asociate cu lista de sarcini din partea principalilor beneficiari legali ai produselor de intelligence.

Obiectivul specific *Consolidarea capacităților de a răspunde eficient și prompt la riscurile și amenințările la adresa securității Republicii Moldova*. Având în vedere evoluția fenomenelor ce influențează mediul de securitate, serviciile speciale moderne au nevoie de mai multă flexibilitate pentru a-și ajusta capacitățile la necesitatea de a răspunde corespunzător cerințelor de asigurare a securității naționale.

Reieșind din prevederile Legii securității statului și al Legii privind organele securității statului, structura Serviciului este aprobată de către Guvern. Aceste prevederi și-au pierdut actualitatea încă din momentul reorganizării Ministerului Securității Naționale în Serviciul de Informații și Securitate. Prin Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova s-a stabilit că activitatea SIS este coordonată de către Președintele Republicii Moldova. Considerăm oportună aprobarea structurii Serviciului printr-un decret al Președintelui republicii, care va putea fi modificată în funcție de necesitatea de mobilizare a capacităților pe un segment sau altul de activitate, în limita efectivului aprobat de către Parlament.

În același timp, pe lângă ajustarea structurii SIS la condițiile mediului de securitate, pentru a asigura eficiența și promptitudinea în procesul de gestionare a riscurilor și amenințărilor la adresa securității Republicii Moldova este necesară și dotarea corespunzătoare a SIS cu mijloace tehnico-materiale.

Deopotrivă, un aspect nu mai puțin important, ce deseori determină succesul unui serviciu special ca generator de securitate, ar fi conjugarea eforturilor atât pe plan național, cât și internațional, care urmează a fi materializat prin sporirea și diversificarea mecanismelor de interacțiune ale SIS cu alte autorități publice naționale, în limita competențelor acestora, precum și cu partenerii străini (structuri de informații și securitate, agenții și servicii de informații și securitate ale altor state).

Obiectivul specific *Optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica provocărilor actuale.* În cadrul acestui obiectiv specific se propune de a reglementa un nou sistem de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ, de către beneficiarii legali de informații (de exemplu stabilirea unei liste de priorități pe termen scurt și/sau mediu, ori a unui „caiet de sarcini” pentru SIS, elaborat în conformitate cu competențele legale).

Obiectivul specific *Dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii, bazat pe o infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă.* În procesul de reformare a SIS, o atenție deosebită va fi acordată pregătirii profesionale a efectivului. În acest sens, urmează a fi reformat Institutul Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei”, inclusiv prin revizuirea statutul juridic, structurii, dotarea acestuia cu materiale didactice necesare, cooperarea cu experți din diverse domenii ce prezintă interes pentru securitatea națională, cu centrele de instruire specială ale altor state etc.

Se preconizează crearea unei platforme de cooperare în plan științific cu experții nominalizați, precum și cu centrele academice în vederea efectuării/elaborării unor studii tematice. Această platformă de interacțiune se propune a fi numită „Centru de studii și analiză a problemelor de securitate națională”.

2.3. Responsabilizarea și controlul democratic asupra Serviciului.

Obiectivul specific *Sporirea nivelului de transparență a Serviciului.* Serviciul recunoaște necesitatea de dezvoltare a mecanismelor de comunicare cu societatea și, în acest context, pentru a asigura o pîrghie eficientă de informare, se propune crearea, în cadrul SIS, a unui centru de comunicare și relații publice. Menirea acestui centru va fi, în special, informarea corectă și obiectivă a societății asupra problemelor de securitate de interes public, inclusiv prin: organizarea conferințelor de presă, briefingurilor de informare, publicarea articolelor tematice în mass-media și altor evenimente publice de rezonanță mediatică, elaborarea și editarea unor materiale informative (broșuri, reviste, pliante, cărți, monografii etc.).

Se propune reconfigurarea paginii web a Serviciului, crearea unei baze de date video/foto despre evenimentele publice desfășurate, actualizarea resurselor multimedia ale Serviciului, sensibilizarea opiniei publice asupra viziunilor strategice în domeniul securității naționale etc.

Obiectivul specific *Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea.* Pe lângă campaniile de informare a publicului asupra diferitor aspecte și valori de securitate națională, se propune dezvoltarea și consolidarea relații de cooperare a Serviciului cu societatea civilă, mass-media, mediul academic și universitar etc. Astfel, se intenționează organizarea unui șir de evenimente, cum ar fi: vizite de familiarizare, seminare, conferințe, mese rotunde pe marginea tematicilor specifice asigurării securității naționale, traininguri și seminare de profil, destinate reprezentanților mass-media, societății civile, blogosferei, liderilor de opinie, mediului de experți cu privire la consolidarea opiniei publice în spiritul statului de drept și a valorilor de securitate națională.

III. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului Strategiei presupune cheltuieli financiare, ce țin în principal, de:

- consolidarea mijloacelor de implementare a politicilor de securitate și respectare a regimului secret în cadrul Serviciului;
- dotarea tehnico-materială a Serviciului, conform cerințelor actuale de securitate;
- perfecționarea sistemului de garanții financiare și sociale ale ofițerului de informații și securitate;
- promovarea valorilor de securitate prin organizarea seminarelor, conferințelor, editarea materialelor informative etc.

Realizarea măsurilor propuse în Planul de acțiuni necesită cheltuieli financiare suplimentare, de cca 142991,58 mii lei.

IV. Impactul proiectului

Punerea în practică a obiectivelor de reformare a SIS urmează să plaseze Serviciul pe o treaptă calitativă net superioară și să sporească imaginea și încrederea cetățenilor în capacitățile sale.

În contextul celor expuse, promovarea proiectului vizat și realizarea finalităților preconizate are ca finalitate edificarea Serviciului de Informații și Securitate ca parte componentă a sistemului securității naționale, cu scopul de a consolida un organ fiabil, competent și eficient în raport cu amenințările existente și posibile pentru securitatea Republicii Moldova, pentru asigurarea protecției eficiente a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, societății și statului împotriva amenințărilor interne și externe.